

detmény.

Járásbírósnak...
Lővőinget...
és iparbank...
Sámuel...
tőke...
napjától...
összesen...
1886. évi július...
2203. számú...
árverésen...
készpénzf...
beesíron

július hó 4.

Török Péter...
bírói kiküldött

és

1884.

ben feltaláltott...
forvizének haz...
megakadályoz...
teherseget és sz...
erősíti s teljes...
ot teszünke lap...
egjobb gyógy...
Huguerie...
DEAUX...
s 4 fnt Poudre...
fnt 25 kr...
Benő, Szepes...
E gyógyszer-

árakat,

seg tuda...

illetében.

nyak- és...
más szer...
ánczot és

drb ára

hősségben

ban.

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchenyi-utca SIMON-ház Kuncz József
ur kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

Hirdetést pénz és a hirdás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minlen közlemények ide intézendők

Sérmentetlen levelek csak ismert kezektől
fogadhatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen. Kedd július 13.

Flórázati ár:

Helyben házhoz hozva egy vilkó a postán
küldve:

Egész évre ... 10 fnt - kr
Félévre ... 5 fnt - kr
Negyedévre ... 2 fnt - 0 kr
Egy óra ... 1 fnt - kr

Hirdetési díj:

01-hasábsopetitor egyszeri beiktatásáért: kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilatár 4 hasábsopetitorért 20 kr.

134. szám.

Az oroszot kell megverni!...

(T.) Oroszország megérte tenni
hogy a szabad kereskedelem elül elzárta
Batumot, vajjon Anglia megmeri-e tenni
hogy az orosz orra előtt megszállja Ba-
daksant? Batum elzárása miatt már erő-
sen tiltakozik Anglia, Badaksant meg-
szállása ellen már előre és erősen tiltakozik az orosz. Fog-e Anglia annyit
merni mint a menüit az orosz mert?
Denique az orosz nem f. Azt tartja
magáról, hogy olyan nagy még esésében
is, hogy amely államra ra esik, azt ősz-
szeszuzza. És ez a nagy tehetetlen test,
minden tehetetlenségének dacára nagy
teintély, mert ha más kisebb államok
annyit mernének, már régen körmükre
ütött volna Európa. Mindenek előtt meg-
meri eselekedni azt, hogy folyton ve-
szélyeztetni Európa békéjét, ő az, ki
Európát leginkább fegyverben tartja, s a
felegyverkezett Európa szépecskéja türi
amint az orosz izgató politika folyton
orra alatt piszkál. Pedig nem olyan fe-
kete az ördög mint amilyennek a falra
festük. A határon kivihető hadsereg mind-
össze se nagy, ezt megmutatta a leg-
utóbbi orosz török háború, hogy jó volt
segítségnek még Románia is. De hát
nagy a szele! Ettől a szélől ijedtünk
meg 1848-ban is. Amint az orosz beavat-
kozott a lehangoltság és reménytelenség
vett rajtuk erőt. Csak addig harcoltunk
oroszláni hősiességgel, aztán már meg-
látszott ittüközeteinken a csüggedés. Csoda-e
mikor ettől a szélől egész Európa nyár-
falevellé válik és csak reszket de moc-
czanni nem mer. Jelen izolált állapotá-
ban ugy el lehetne hányani az oroszot
mint a kéttenekü dobot, de féő, mégis
az lesz a dolog vége, hogy Anglia nem
meri elfoglalni Badaksant. Ugy tűnik fel
előttem ez a hecz, mint mikor a nagy
gyerek a kis gyerek sapkáját evizsi. A
kis gyerek neki megy a nagy gyerek-
nek, mire a nagy gyerek állást foglal

és azt mondja: Üss meg no! A kis-
obb gyerek felemeli kezét: Add visz-
sza a sapkát! — Nem adod? Nem.
Ekkor a kisebb gyerek elkezd sírni,
és várja hogy valaki pirját fogja. Mi-
kor aztán senki se jön, a kis gyerek
elkullóg. Hát az orosz is elzárta Batu-
mot. Add ide Batumot! kiárja Anglia.
Nem adom. Akkor én elfoglalom Badak-
sant. Merni kéne. — Ezzel a kis gy-
erek sír, tiltakozik, s a hecznek vége.
De hat mire vár Európa? Azt
akarja, hogy az orosz végkép fejére ül-
jön? Egy állam se képes nyugodtan
aludni. Hiába a Balkánt illető bár mi-
féle szerződés ha az oroszok nem tet-
etszik, ő az ő izgatásával fel nem hágy,
olyan szerződést pedig amilyen neki tet-
szik, nem lehet írni, hát az összeveszés
mégis csak kikerülhetlen elébb utóbb.
Csak azt nem tudni, hogy mire várunk?
Pérez most sincs, aztán se lesz, így is,
ugyis adósságra fog menni a verekedés,
most legalább az a reménység biztat-
hatna hogy az oroszot megverjük és ő
fogja megfizetni. Később, ha valami szö-
vetségre tesz szert, ezen reménységünk
halványabb lesz.

Es mégis az orosz az ame-
lyik nem fél és amelyik kötekedik. Bul-
gáriában forradalmat akar csinálni, s ez-
zel a mi orunk alatt piszká, s az ér-
dekelte két nagy hatalom az ő nagy bá-
torságának azzal adja jelét, hogy az or-
rát talán talán, mégis megmeri vakarni,
és várja szép csendesen a „Krach-ot”
melyet a fegyveres béke elvégre is okoz-
ni fog. Ezt az állapotot Európa adófi-
zetői nem sokáig fogják kiállhatni. Ta-
nácskoznak a bölcsék és irástudók vá-
lágyszerre, hogy vajjon mivel lehetne e
nyomott helyzetet segíteni, s egyik ezt
a repülő zsírt, meg bájított ajánlja a
másik ezt csak a végleges és radikális
kurát nem javálja senki, azt tudni illik,
hogy: Meg kell verni az oroszot! Ei
kell zárni a Balkántól hermetice, hogy

odát még csak szagolni se mehessen.
Reidezeit állapotot kell teremteni, mely
a lefegyverkezés megkezdését lehetővé
tegye.

Könnnyű ezt ki mondani ugye bár?
Hát megtenni? Vajjon mikor lehet majd
megtenni ha most nem, mikor egy angol-
német, osztrákmagyar szövetségbe a tör-
ök is, a bolgár is, a szerb is bele-
menne. Romániának és Montenegrónak
meg csitt.

Hát csak hadd törjön ki Bulgáriá-
ban a zavar és hadd jöjjon okkupálni
az orosz. Csak a balkáni hadakat kell
ott elébe állítani, a három nagy hatalom
meg fogadja el az Ugron tervét, zárja
el az utat a visszavonulástól, s az egész
orosz hadsereget fogja el. Nos, avagy
ha nem így hát másképpen, de azt be-
kell látniok, hogy az urópai krízist csak
az orosz eltángálásával lehet beszüntetni.

Külföld.

Az angol képviselő választások. Ösz-
szesea Kien zveanyoloz kerület nem választ-
ott még képviselőt Angliában. Nagyobb ré-
szük ma szavaz s a tulajdonképeni választ-
ási tusa a mai nappal véget is ér. Eddig a
konzervatívok még mindig megtartották az
absolut többséget s ellenteleik is bizonyosra
veszik, hogy legalább 320 szavazattal fog-
nak bevonatni az új parlamentbe. Ez csak
relatív többség lesz ugyan, de olyan közel áll
az abszoluthoz, hogy talán lehetővé teszi a
kabinetata itást minden koalíció nélkül. A
londoni lapok nagyon eltéroleg nyilatkoznak
arról, hogy immar mi fog történni. Némelyek
szerint Gladstone mindaddig nem közzön le,
míg az alsóház össze nem gyűl s bizalmat
laaságot nem szavaz neki. Mások szerint
azokban még a héten befogja adni lemondá-
sát. Mindenesetre ez utóbbi látszik valószí-
nűbbnek.

Oroszország és Batum. Az aggodal-
mak melyeket Oroszország magaviselete a ba-
tumi ügyben keltett, nem csökkentek, noha
kétségtelen, hogy maga a kérdés hidegen
hagyta az összes kabineteket. Az orosz ak-
cióit a hatalma: egyszerűen tudomásul vet

Az bizony igaz, Lajos ur nem tagad-
hatja. Nem is tagadja; hanem trétásau for-
dul a fiatal lányok felé.

— Na, a leányaid jobban tudnák azt meg-
mondani.

Bogáthy né furesa pillantást vált a férjé-
vel, mintha azt skarná kérdenzi: Mi ez?
Csak nem komolyan?

Bogáthy ur elmosolyodik s alig észre-
vehetőleg vállat von, mintha azt felelné neje
kérdésére; „Nos aztán? Hát legyen komolyan.
Keselyü Lajos gazdag ember s nekünk sok
a leány a nyakunkon.”

Az asszony tökéletesen megérti férja
vállvonogatását s kimeríti nyányas ágának
egész tárházat Lajos ur egészen el van bá-
joiva e szeretetreméltó család körében, tréfál
a lányokkal s meglepetve veszi észre, hogy
egyiknek, éppen e legszebbiknek, szeméi igenis
gyakran s igenis különös kifejezéssel phennek
rajta: de mikor ő oda tekint, a leány hir-
telen elkappa szeméit és elpirul.

Azok a kökény szemek. Azok a szép kék
szemek!

Lajos ur nyugtalan mozog székén. Eszé-
be jutnak az orvos szavai.

— Bolondság — morgogja magában.
De nem áthatja meg, hogy gyakran
oda ne tekintsen. A leány bájos, a leány gyö-
nyörü. Milyen kedvesen liik neki ez a piru-
lás, ez a szemlosítás. Hát még mikor meg-
szólat, mikor mosolyog s kilátszanak apró fe-
hér fogauskái.

Féltékenység tűnik föl a leány egész lé-
nyén s némi zavar, valahányszor Lajos ur
megszóllítja s mégis ugy ves i észre Lajos
ur, mintha a leány várná, hogy megszólítsa,
mintha keresné az alkalmat, hogy mindunta-
lan közelébe jöjjon, hogy apró kedveskedé-
sekkel szolgáljon; ő nyújtja át Lajos urnak
a fekete kávé fíndzát, ő magyarázza meg
az üvegházban a virágok neveit, Lajos ur
kéérésére pirulva szakít is egy rózsabimbót,

ték, a mivel az ügy ez idő szerint elintéztet-
nek tekinthető.

A francia hercegek Az a ma le i
hercegeknek tudni adottot, hogy a had-
sereg állományából kitöröltek. A herceg ez
ellen az államtanácshoz felebezzett és egy-
dejüleg levelet intezet a köztársaság elnöké-
hez Caantillyből, e hó 11-ről, melyben ezeket
írja:

„Ön engem ez előtt három évvel minden
ürügy és előzmény nélkül a legszigorubb fe-
gyelmi bün tetésekkal sújtott. En hallgattam.
Midou ma a hadsereg állományából kitöröl, a
hadsereg alkotmányát sérti, a
a nélkül, hogy számba venné a háboruban
szerzett jog címeket. Miniszteri oly férfiak
kat sújtanak, kihez gancs nem fér s kiket
tisztelté tesznek a hazának tett szolgálataik
és legandaszorú odaadásuk a haza iránt. Jog-
tanácsosaimra bízom, hogy védelmezzék ügye-
met, mely minden katonatisztnak ügye.
Mint a tábornoki kar legidő-
sebb tagjának, jogom van Önät figyel-
meztetni, hogy a katonai rangfokozatok az
Ön hatalmi körén kívül esnek. Maradok
Orleansi Henrik,
amailei herceg,
tábornok.”

A chartresi herceg szintén
az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

A chartresi herceg szintén

az államtanácshoz felebezzett.

zérserrep, a melyek a tudományban leandnek vezetők. Az angol ipar nagy teh ikusai nélkül nem fejlődik vala ki baladásának jelenlegi csodálatos fokára. Franciaország ipari hanyatlásának és ezzel szemben a német ipar emelkedésének magyarázatát ép azon ellentét adja, mely a francia és német tudományok fejlődésében tapasztalható. Elismerik ezt a mélyebben látó francziák is, ép azért fektet közölkötésbe Franciaország oly óriási összegeket, melyek a jövőben kétségkívül meg fogják teremni gyümölcseiket.

Magyarországnak kétségkívül meg kell oldania és pedig a közel jövőben az ipar problémáját. Ipar nélkül nem csak nem fejlődhetik, hanem vissza fog esni. Nemesak gazdagságot nem szerez, hanem el fog szegényedni. Nemesak el nem bírja a modern állami háztartás igényeit, hanem összereszkad még a mérsékeltbb terhek alatt is. Az iparos államok szükségleteivel bírvá meg nem állhat ezek közt ezek gazdasági föltételi nélkül. Egy tisztán agricultur-társadalom el nem viselheti azon állami követelményeket, melyek a nyugoti igényekhez van nak szabva. De az ipar megteremtésének föltételei a modern technika és modern közlekedés idejében nehezebb, mint volt valaha. E zarközva a közlekedés lassúsága és drágasága által a távoli ipartelegektől minden ország, sőt minden vidék könnyen fejthette ki iparát. Könnyebben mint ma és könnyebben annál inkább, mert az ipar gépeinek megszerzése nem kívánt akkora összegeket, mint jelenleg. Ily viszonyok közt még a védvámok is csak problematikus értékek, eltekintve kettős éllüktől. Hiszen tapasztalati tény, hogy a fejlettebb külföldi ipar az árak leszállítása és a szállítási tarifa segítségével nem egyszer megveri a belföldi ipart.

Az ipar létesítésénél első kellék, a tökélen kívül, a technikai ügyesség megszerzése, és pedig lehetetlen a tudományok cultiválása nélkül. Igaz, hogy egyetlen nép sem teremtett ipart saját erejéből. Egyiknek sem volt elég akar értelem, akar anyagi tőkéje e célra. Ezeket részben minden nép a külföldtől kölcsönözte. Így támadt Franciaország Németalföld, sőt Anglia ipara. Különösen a mi az anyagi tőkét illeti, azt egy agricultur-társadalom sem teremtheti elő. Ép ezért circulus vitiosus azt állítani, hogy Magyarországnak előbb tőkét kell föltalmozni, mielott az ipar létesítéséhez foghatni, valamint azon másik tétel, hogy a népességek kell sokkal nagyobb mérvben szaporodnia. A mi az elsőt illeti, kétségtelen, hogy agricultur államban a tőkék nemhalmozódhatnak föl. Saját példánk mutatja, hogy még legzükségeseob befektetésünkhez is — az államháztartás napi kiadásairól nem is szólva — a külföldtől szerezniük be a pénzt. Nagy forgatógépet csak az ipar és kereskedelem hozhat létre; de mind a kettőhöz nagy első befek-

tetés szükséges, a mit az agriculturától nem lehet elvonni. A másodikat illetőleg pedig ma már constatált tény, hogy az ipar és népesség úgy állnak egymáshoz az okozatok láncolatában, mint az elozmény és következmény, de mindig egyenes irányban és nem megfordítva. Vagyis az ipar termékenyíti meg a népeket, az egyoldali agricultur pedig bizonyos fokon túl, meddőségre kárhoztatja. S nálunk Magyarországon az Alföldön hol a termő föld még igen tulnyomó a lakosság számarányához képest, és hol a latifundiomok bomladoznak, a lakosság még soká terjeszkedhetik; ép azért az Alföld még igen soká tisztán agricultur jellegű maradhat. A Dunántul népessége már nem szaporodhatik soká ipar nélkül. Észak-Magyarországon és különösen E dély keleti határain, névszerint a Székelyföldön pedig a népesség fejlődése szükségképp megáll, vagy épen visszacsúszik, ha az ipar nem ad foglalkozást a lakosságnak.

A technikai ismeretek, melyekről föntebb szólunk, hasonló circulus vitiosusban mozognak. A mi nincs ipar és vállalkozás addig ezek nem virágoznak, de mégis meg kell előzniök azokat. Ezért kell részben beszerezni külföldről a szakértőket. De közölkötésünk dolga, hogy ez a contingens minél kisebb legyen, és hogy ez ismeretek számára a talaj előkészítessék. A classikai nevelés tulnyomósa helyett tehát szükség van a realis tudományok nagyobb felkarolására. Ehhez azonban a társadalmi felfogás átalakulása kell. A társadalmat kell áthatnia egy komoly és a munka megbecsülésére irányuló szellemnek, azon tudataknak, hogy az élet, ugy az egyénekre, mint a népekre nézve nem pusztán kellemes multság, hanem harc, melyben csak az erők győzhet. És hogy csak az lehet erős, oly népek lehetnek győztesek, a kik bírják a létért folytatott küzdelem két fő fegyverét: a tudományt és az ipart.

Beksiacs Gusztáv.

Vidéki levél Debreczenről.

Nagy-Kálló 1866 jul. 11.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Ismervén szives érdeklődését mindaz iránt, a mi városának meg legesekélyeob mozuaatát is illeti; tudván, mennyire hordja szíven az általános közjóitét és a civilizációs minden nemet, batorítodom mint „id e g e n” becses lapját megkeresni.

Mástel évtized után a lapokban kirándalást tettem Debreczenbe. Annyi sok szépet hallottam Debreczenről, hogy a vacatió első hetét arra használtam föl, Debreczen meglátogatandó.

Egy kép tőkéltes megbirálásához bizonyos optikai tavolság kell. Az emberek és tárgyakban az arvatározás, a mely szemünk iattara történik, azt nem is visszük észre, nem tudjuk megbirálni. A lángész működése, szelleme sem hat rank annyira, mi; — előtünk van — él. (Sajnos de igaz) Azért is költőink, jelessink nagyobb része-

életükben nyomorogtak. Későbbben százezer frtos értékű szobrokat emelt nekik — a kegyelet.

A Bika „Nagy Szállóját”, melynek párját hiába keresnek provinci városban, vagy Biedermann ur szép palotáját, melynek „dufortjában” aranykeretes rámban a házzszabalyok vannak 22 s-ban, sem nem azou piros — pozsgás arcu élénk kökény és bogárszemű leányokat, kik meg a legidioszinkratikusabb ember fejből is képekkel szemlalmot csinálnak, nem akarom mindazt esonka vésőmmel eltorzítani, hanem a ki mindazt látni akarja, menjen Debreczenbe, és biztosítom, meg nem banja a tett költséget.

Debreczen ezeiótt 15 évvel és most! 15 év egy család csendes életében, egy egyének magán életében mindenesetre sok! A hamuban játszó gyermekből: szívet, — lelket gyújtó hajadon, — a mindentéle bohóságot ekövető ifjúból megkomolyodott férfi lesz. Amde egy város művelődés történetében nem ismerék analog esetet, hogy oly előnyös, varázsszerű változást vitt volna véghez mint Debreczenen!

Debreczen ezeiótt 15 évvel és most! Láttátok volna a por- és homok fellegeket, a mellékutczák töcsait és az azokban üdülést kereső turkáló rüfögő malaczkokat; hallottátok volna a laezipecsenyét és a gyümölcsöt áruló soha nemszunó még vakatióban is — mindig kerepelő, — kotákat! És nézététek Debreczent most! Mindenütt rend, tisztaság! És bámujjátok! a koták csendesek, — mert a bölcs és rendszertő tanács — numerussal látta el őket!

A helyi gőzös minden félóránban szei a várost. Nemesak azért „tshetyi mert vasutyi” hanem mert széles utczája a berlini „unter der Linde”-re emlékeztet. Igyszóval: „Ehrede Ehre gebührt.” Hogy Debreczen haladásának, civilizációjának eme fokát érte el, melynek nívaujan most áll, hogy erdeje, pavillonja vetekedik a pesti városokkal, s b mindenesetre csak a szépjő és nemes törekedő előjáróinak és nemes — őket mindenbe segítő polgarainak köszönhető.

Alázatos szolgálja
Kuti Zsigmond
igazgató tanító.

Napi hírek.

— Az erdélyi közművelődési egylet részére adományozott Ferenczy Elek, a balmazújvárosi járas derék szolgabírája 50 frtot mely összeget egy bárcza eladásából gyűjtött. — Ez a toa is nyilvánítjuk a hazafias áldozatért elismerésünket.

— Városi közgyűlés, Julius 15-én — esütörtökön délelőtt 9 órakor a városnaha nagyteremben bizottsági közgyűs tartatik Targyak: 1. Polgar-mesteri jelentés. 2. Miniszteri rendelet a budapesti belga kir. főkonsulnak, a budapesti török főkonsulnak és a fiumei szerb kir. konsulnak künevezéséről. 3. Ugyanaz, mely szerint a debreczeni kir. erdélyi ügyelő-éghhez szolgálattételre Krajcsovicz Béla erdélyi ügyelő lett kirendelve. 4. Ugyanaz, a takonykórház levő lovakra nézve köveendő eljárás foganatosítása tárgyában. 5. Ugyanaz, mely szerint a 9-ik gyogyszertár engedélyezése iránti kérelem nem teljesítettett. 6. Máramarosmegye határozata a Mihálka L. alispán és Hollós Ist. biz. tag. közt felforgott ügyben. 7. Zólyom megye felirata az or-

szágyüléshez, községi pénzkezelés tárgyában S. Havasmezei gazd. egyesület felterjesztése. a miniszteriumhoz, Fiumében kiviteli és behozatali társaság létrehozása iránt. 9. Borsodmegye f. lirata a műbor-gyártást eltiltő törvény alkotása iránt. 10. Az árvászek félveves jelentése. 11. A úszói főügyész félveves jelentése. 12. Az 1865 ik évi házépészeti zárszámadás megbirálása. 13. Tanácsai előterjesztés a det. r. kir. törvénysek helyiségei haszonbéri összege pótlékának elvállalása iránt. 14. Ugyanaz a szövati r. f. egyház részére iskolaépítés céljából segélynyújtás iránt. 15. Ugyanaz, a debreczeni dalogyletnek segélytőkö fölyamodására. 16. Ugyanaz, a közgyűlés által megrendelt ártézi kut furatására nézve beadott ajánlat elfogalása iránt. 17. Ugyanaz, a realtanodai zarvizsgák eredményéről. 18. Ugyanaz, a néh. Futo Minály elhuyatával megáruít tanári szék ideiglenes betöltése folytán megtakarított összegek, az elhunyt özvegye részére leendő kiadásaira iránt. 19. Ugyanaz, az üresedésbe jött realtanodai tanári szék betöltéséről. 20. Ugyanaz, a realtanoda számára póthelyiség kibérlése iránt. 21. Ugyanaz, a földadó kataszter nyilvánartas berendezéséről. — 22. Ugyanaz, az ebttartásról, valamint az ebűh terjedésének meggátlása tárgyában alkotott szabályrendelet megállapítása iránt. — 23. Ugyanaz, az építési rendszabály 15 dik §-ának, a kofédél lemezre való tekintéttől módosítása iránt. 24. Ugyanaz, az ohati erdőknek a berietből való kivétele tárgyában. 25. Ugyanaz, a hortobágyi öökört igazítási költségeinek a tiszsaármentesítő penztárból való ledezése, az anyagoknak azoaban díjmentesen kiszolgáltatása iránt. 26. Ugyanaz a foglalkozást közvetítő és cseledtzerző üzletek számának megállapítása iránt. 27. Ugyanaz, a péterfia uczai több évi behajthatlan közmunka váltás-pj leiratása végett. 28. Ugyanaz, a termény- és aruraktár részvény-társaság kérvényére, mely szerint pecsétjén a városi czimeret kéri alkalmazhatni. 29. Ugyanaz, néhai Kovacs József volt adópénztári ellenőr tiszt. övadékanak kiadásaira tárgyában. 30. Ugyanaz, Szaszi Gábor volt biztos végkielégítése és Mo nár József erdőőr nyugdíjazása tárgyában. 31. Polgarosítást kérő fölyamodások. Debreczen, 1866. július 12. Simonffy Imre kiralyi tanácsos, polgar-mester.

— A helybeli izr. elemi iskolákban Kohut Mórnal és Plesz Vilmosnál is megtartattak az évet záró vizsgálatok. Kohut Mór miniszterileg engedélyezett nyilvános fiúiskolájában vasárnap és hétfőn tartott a nagyságos kir. tanfelügyelő ur vezetésével, az izr. hitközség által kiküldött iskolaszéki tagok és számos vendég jelenlétében a nyilvános zarvizsgát. Mar megozoktat Kohut Mór tanár ur vezetésével alatt álló intézetében sikeres és kitűnő vizsgálatokat évezeni, és a jelen égi vizsga sem pétezt kivételt. A szakértelem igen dicőstérték a gyermekek alapos jártaságát és biztóságot mind tananyagban, ugy szintén Kohut Mór tanár ur tanmódszerét. A vizsga befeljezésével nagyságos kir. tanfelügyelő ur szivleható szavakat intézett a növendékekhez, melyben legjobb megelégedését kifejezte, mind a növendékeknek, mind pedig kitűnő ügybűzők tanítójuknak. — Plesz Vilmos fiúiskolájában pedig tegnap délután tartott meg az évet záró vizsga, melyen a szülek közül is számosan voltak jelen. A siker minden tekintetben kiel-

gítő, s midőn tanfelügyelőnek a tisztelet elhalmozott.

— Több a 12-ik számú a kuttal. A átveheti a má

— Hajdán fog megalényhatóságok életbelépetése bályrendeletek ség nagy köz

— Gyilkkerületi alkaj egy koponyát tak be. A csó voltak rothad mintha szédler szek mellett egy fekete kaddást. A szerevőt, melyek a huzásra a vül a szerelemlyről Szabó vabbá egy sz névvel lehet szintén alig vszereacsélen megváltak és a pétértiai tely földbe, h gálatra könny gálat megejés tányis Simon te ki.

— Debreczen A es. k. közös a m. k. és es. urak közt 13 csapat gyakor karokért fizet vanyok, — a nem a katonai közt fennálló s lasról szóló 18 szakasza alapj helyre illetek pontja értelmez ség a f a n e d elmi miniszter

— A hivatal, mint megválasztott bo 15-én délut termében tart gyűlésbe megh

— Agyo csegei gujast közt. A szeged levo ugyneveze magát, hol el

— Talált gal ell-tott bug tárgyakkal. Tó Káman alkapt

— Gyász neje, szül. Hód mélyen megsze egyetlen fiuk, i BELÁNAK él

— Minél inkább man-nál művelte élettel, annál idegenszerűbb leszkel és egysz cvig képek ar vedlyre, melyn érzék a betegség le akarják gyoz re megadják lyeknek hódolna

— Nincs má hatlan eragad ról harminczneg költők, reglétek drama, vagy itta egy karjára dol dugsággal töltse

— Latunk katonok, akik harc csupi unalomból hesegből szeretik ba maradaok é vanaok, hogy ó sülnek emlékeik azon szavak t,

— Sokan oltj egy páholyt bére pta azért, hogy az ilyen viszony és rendezve: a még biztosan bek szerelem nem a sadalmi konveni a teli esték un hogy a nő megír ran pedig nem a hanem a légyott zéket lehessen f

— S na vélet társaságban, hog X. vagyon Y. urb hogy mar tal va

A szerelem a könyvekben és az életben.

— Guy de Maupassant után francziából. —

Rendesen a könyvekben i-mérjük meg a szerelem. Költői szövegek és lánggal tele, vagy pedig noidsugarfeny ői elaraszta mutatja be nekünk és gyakran egész halálunkig őrizzik meg azt a benyomást, melyet ifjúságunk legesetelejen beolias merítettünk. Magunkkal visszük azt viszonyainkba, szerelmünkbe és égyóttjainkra; ugy gondolkodunk a szerelemről és azt látjuk benne, amit könyvkből sajátítottuk el.

Egy fiatal nő így szól egyszer hozám: „A szerelemben valamennyien ugy vagyunk, mint akik lakást berelnek és folyton más lakásba hurocolkodnak. Nem veszik észre a kiutókat, mert magukkal viszik butoraitkat és azt a módot, hogyan rendezik be az otthont.” Így történik aztán, hogy a költők és regényírók művei, a melyeknek tükrében szövegek az életet nézni, kitorulhatlan nyomokat hagynak lelünkben és gondolkozásunkban. Az eredmény pedig az, hogy egy korszak rodalmi tendenciája csaknem mindig meghatározza ugyane korszak szerelemének tendenciáit. Ugy lehet-e tegy dani, hogy Jean-Jacques Rousseau nem volt nagy befolyással arra, hogyan szerettek az ő idejében? Nem befolyásolta-e az, a ki véget vetett a regenség által megkezdett galans áramlanak.

Ki fogja tagadni, hogy Lamartine, mikor elaraszította Franciaországot eszkaalt és szentimentális költészétével, egy új, másabb deklamáló és jutlásokra hajlo szerelmet hozott divatba? Más, ugyane korteli írók, Dumas az ő regényeivel, melyeket ugy oivatunk, mint az evangéliumot, Sue Jenő, Soulié, és sok mások tragikus szenvedélyűkkel és sötét indulatikkal, bizonyos orait szevedélybe sodorják az olvasó közönséget mindaddig, míg Musset ideális érzéki verseivel, Hugo hős szerelemeivel meg nem tisztították a légtört és a francia nemzeti ér-

zést más irányba nem vitték; amely azonban nagyon kúmbózott a régi víz, alhatatlan és loobanekony franciaia ezrelemtől.

Tény, hogy francia polgári körökben és még az elökölő világban is Rousseau, Lamartine, Dumas, Musset és mások rendszere szerint szerettek. Az is bizonyos, hogy a mai erőtebb nemzedék, mely tizenöt húsz év előtt volt fiatal, ij. Dumas Sándor és Feuillet Octave rendszerét követte és még most is követi a szerelemben. Bizonyos vagyok benne, hogy újabb idöben egyetlen író sem gyakorolt Franciaországban s talán másutt is, olyan nagy befolyást a szerelemre, mint e két hírneves férfi.

De a mint átcsap a Bretagne ba és „Ives ocska” történetét mondja el, másként áll a dolog. Ez a vidék sokkal közelebb fekszik hozzánk, hogy ne ismernek jobban, mint az Island szigetet. Láttuk a jó bretagne-i parasztokat, a kir. d. rek emberek lehetnek, de mégis annyi bennük a kezdetlegesség, csaknem az állatiaság, hogy átmenet t képeznek a leiketlen és a telkes lények közt. A ki látta klockakait, melyeket ok falvaknak neveznek, füstös kunyókat, a hol a sertések az emberekkel együtt laknak, meglepetve olvassa Loti ur könyvet, melyben annyi szép tájkép, a költői leiras a rózsaszínű kod.

Szép ez és ebajóly; de a mi benne elragad, az nem az igazság, hanem az akaratos rászédés, a láthatóan hamis és merterkét. Szélemünk, mely realis dolgokra vagyódis, hitetlen marad, bármennyire csábítsák is a szép mesék!

Loti könyve után olvastam egy tiszt könyvet, „Ludia egy vasutól nevez.” Szerzőj, Pontevés-Sabrou gróf minden költői és nodalmi elokszultság nélkül és csak bizonyos jövedv által enyhítve urja le Boudha titokteljes házját és szokásait. Nos tehát, ebből a könyvből jobban ismerem meg indiat, mint Lotiébből Islandot; mert itt az igazság szólalt meg. —

Azt mondattam, hogy ifj. Dumas Sándor

künk Paul és Virgine megható történetét. Nem kérdezzek tőle igaz-e, amit elmond; elhiszszük neki, hogy ott ugy szerettek, a mint ő elmondja. Még azt is elhiszszük, hogy azelőtt nauuk is több benső segível szerettek, mint most. — Ugyanazzal a csábító ügyességgel egy katonai és egy szerencsenő szerelemről is halljuk regéni. Igaz, hogy mindjárt ugy találjuk, hogy a katonna kissé túlságosan a régi költői recipe szerint idealizálva van festve; de a nő, a kis szerencsenő olyan csinos, olyan különös, annyi a kedves és furcsa, hogy lebilincseli lelkünket.

De a mint átcsap a Bretagne ba és „Ives ocska” történetét mondja el, másként áll a dolog. Ez a vidék sokkal közelebb fekszik hozzánk, hogy ne ismernek jobban, mint az Island szigetet. Láttuk a jó bretagne-i parasztokat, a kir. d. rek emberek lehetnek, de mégis annyi bennük a kezdetlegesség, csaknem az állatiaság, hogy átmenet t képeznek a leiketlen és a telkes lények közt. A ki látta klockakait, melyeket ok falvaknak neveznek, füstös kunyókat, a hol a sertések az emberekkel együtt laknak, meglepetve olvassa Loti ur könyvet, melyben annyi szép tájkép, a költői leiras a rózsaszínű kod.

Szép ez és ebajóly; de a mi benne elragad, az nem az igazság, hanem az akaratos rászédés, a láthatóan hamis és merterkét. Szélemünk, mely realis dolgokra vagyódis, hitetlen marad, bármennyire csábítsák is a szép mesék!

Loti könyve után olvastam egy tiszt könyvet, „Ludia egy vasutól nevez.” Szerzőj, Pontevés-Sabrou gróf minden költői és nodalmi elokszultság nélkül és csak bizonyos jövedv által enyhítve urja le Boudha titokteljes házját és szokásait. Nos tehát, ebből a könyvből jobban ismerem meg indiat, mint Lotiébből Islandot; mert itt az igazság szólalt meg. —

Azt mondattam, hogy ifj. Dumas Sándor

és Feuillet Octav, negyon is különböző vérmérsékletükkel az egyedül most élő írók, a kik befolyást gyakoroltak hazánk szerelmi szokásaira. Enekc bizonyítékára elég, ha végignézzük a többi írók során.

Az azelőtti költők is irányt adtak a szerelmeknek. Vegyünk csak kettőt közülök: Lamartine-t és Musset-t.

Melyik képes a mostani költők közül olyan gyöngéd vagy szenvedélyes álmakat ebresztieni a nők lekébe? Talán Leconte de Lisle, a esoláló, de szenvedély nélküni művész? — Nem. — Theodoro de Banville, a legügyesebb poeta? — O sem. — Vagy Sully-Prudhomme, aki tudományról álmodozik miatatt verseket ír? — De még ő sem.

Nézünk végig a prózairokon. Ta an Edmoad de Concourt, a finom irázók vénuke, az ügyes művész, de hajthatatlan megfigyelő, aki zavarba hozza a fiatal leányosát s azt mondja nekik: „Ilyen a szerelem s így kell szeretni!”

Talan Zola, a ki genia is idegenszerűen hatalmas és erőszakos? O mutassa meg a habozó és nyugtalan nőknek az eszmei gyöngöses útját?

Talan Daudet, a ki szelidebb, ügyesebb kevésbé kegyetlenül őszinte, de akiael az írónia kitűnik a esiaalt szépség mögött?

Egy sem azok közül, a kik ma irnak! Egy sem képes az olvasó szívébe azt a leirhatlan valamint önteni, mely a szerelem érzelmét eökésíti és szüli.

S azért szinte hajlandó volnék azt mondani, hogy a fiatal Franciaországban nem létezik többé a szerelem.

*
Az eszaktalálás képessége, mely a szenvedélyes szerelem és a telkesüés anyja, helyet adott a bonczoló szellemnek. A nők akiket e kör még jobban elfogott, mint a férfiakat, egy sajátos betegséggel vergődnek; amely sajátképen abban áll, hogy nem képesek többé szeretni.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Hajdumegyei Államépítészeti hivatal területén levő Debr.-ezen-Fehértemplomi államuton 1887, 1888, 1889, 1890, 1891 és 1892 ik években eszközöltendő karcszállítás biztosítása iránt a f. 1886. évi Augustus hó 16-án a m. k. közm. és közl. miniszterium és a fennírtott államépítészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás tartatik.

Felhívotnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a közm. és közl. miniszterium segédhivatalainak igazgatójához, vagy a fennírtott államépítészeti hivatalhoz ezimezve legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap d. e. 10 órájáig nyújtsák be. — A később beérkezett ajánlatok, valamint általában a bármikor beérkezett táviratok figyelembe vételni nem fognak.

Az öt pecéttel zárt ajánlatok borítékán a címezésen felül világosan kiírandó az államépítészeti hivatal és államut neve, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az építészeti hivatalnál átvehető ajánlati minta és felosztási kimutatás szerint teendők.

Az esetben, ha oly köntemre tétetik ajánlat, mely a miniszterium által helyben hagyott, az építészeti hivatalnál kitett kömintától eltér, a szállítási hivatal köntemre a vállalkozó pecsétjével ellátott két mintája az ajánlatához csatolandó s egyuttal a felosztási kimutatás 7 rovatában a termelési hely is — honnan a szállítás fogantatóirandó lesz — megjelölendő.

Egy-egy utrészletre nézve csak egy áthozható ajánlatba, mely a miniszterium által helyben hagyott s az építészeti hivatalnál kitett mintára, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

Minden ajánlattevő az ajánlatok beadására kitűzött határaptól kezdve nyolc hétig köntemre marad ajánlatához s a már benyújtott ajánlatok többé vissza nem vehetők.

Az építészeti hivatal területén átvonuló minden egyes államutvonalra külön ajánlatok nyújtandók be.

Azon államutvonalok csupán egyes részecire vonatkozó ajánlatok nem fognak figyelembe vételni.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás szabályszerűen bélyegzendő s mindkettő ajánlattevő által aláírandó.

Az ajánlatához a bándpénznek az adóhivatala, illetőleg állampenztárba történt befizetéséről kiállított nyugta csatolandó.

A bándpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztásban kitett mennyiség után az ajánlattevő által ígért árak összegének legalább 5% át kell kifizennie.

Kézpénz, vagy értékpapírok az ajánlatok mellett el nem fogadhatók.

Azon ajánlattevőknek, kiknek ajánlatai nem fogadtattak el, bándpénzük az árjelzés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra nézve azonnal, a kimutatásra nézve pedig csak azon naptól fogva köntemre amikor az a közm. és közl. miniszterium által elfogadtatik.

A szállítandó kavicsmennyiség átlaga a szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta és ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és köminták az államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők, illetve átvehetőek.

Kelt Debreczen, 1886. június 28.

Pretsinsky Pál
kir. mérnök.

Roszulegh Etelka
Pozsony, Vásártér 46. sz.
hat osztályú elemi iskolából és két felső osztályból álló, egyszersmind iparteremmel és ismétlő iskolával egybekötött leánynevelő és tanintézetében a beiratások augusztus hó 20-án kezdődnek és naponként reggeli 9 órától délutáni 6 óráig eszközölhetők.

Felvételek számíthatnak akár bejáró, akár beutazó növendékek.

A rendes tanítás szeptember hó 2-án, az angol és olasz nyelvi tanfolyam pedig október 1-én veszi kezdetét. A törvényben meghatározott tárgyakat képesített, jeles tanítók kezelik magyar és német nyelven. Minden közelebbi fölvilágosítással szívesen szolgál.

az intézet tulajdonosa és vezetője.

Sze: kesztős
Széchenyi-utca
ur keresk
HIR I
-főnökösi pénzék
valamint a la
sintén közlén
Bérménytelen leve
fog
XIII. é
XIII.
u—, A
üli meg XIII
leumát. Az eg
ség már is na
és jelentőségt
A mosta
ran lehet a
legezni, való
tett az egyhá
Zavaros időbe
Sötét felhők
szikla körül,
szentegyháza
Pius alatt eiv
a pápa a Vat
elenségei gy
szes katolikus
Ekkor 1877-
a papai trónra
pápaság elhou
gyogasa. Elő
beisobb lényeg
Pedig az idős
egyedül mara
erősnek ke
mely a magas
seg előtt ragy
elvadulástól
műveltségnek
becsülhetetlen
által véres há
zót a legyőző
első sorban az
részlünk a mo
az emberiség
helye lett.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntödéje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet
kutakban és mindennemű szivattyukban
Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánok részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánkozik
KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK
felszerelésére
szagmentes űrszékek
felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.
Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten köldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

legújabb és legdivatosabb betűkkel
gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZENBEN SZÉCHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.

Községi és gyámi rovatos ívek hivatalos nyomtatványok
MINDEN ALAKBAN
ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK
falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok,
báli meghívók, névjegyek füzetek és könyvek
a legjutányosabbarakon állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

De elköv
valamennyi ső
pápaság ellen
szavára nem ü
sabb ellensége
lemű hírlapok
miut magát te
A „Debrecz
A z
Vé
Tibor még
Valjon szőljön-e
hogy bátya oda
siet és Tibor az
kedvezőbb perc
Még egyszer
az ágyból s azt
— Hol ism
Tibornak sz
egészen elful,
— Csánalos
— Csánalos
goruknál Kákay
— Ott.
Lajos ur be
Tibor félt,
hurt érintett és e
összekocant a ha
túzes kis ur, hog
áll jó, mivel rosz
Egy darabig
lán újra megszólá
nem szőlt többet
sleges mell hango
bort, hogy Lajo
Az ifju felig
vetett magát ágy
még azután. A sz
gett körülte. A sz
mosolygó szeméve
és mégis kacérko
Gyönyörrel
kedveskedés, mel
nagybátya körül
kifejezett, többet,